

yitirdiklerimiz

Yitirdiklerimiz

Haşmet ZEYBEK

Oyun yazarı, senarist ve tiyatro yönetmeni Haşmet Zeybek, 10 Ekim Perşembe günü İstanbul'da kalp krizi sonucu hayata veda etti. Cenazesi, 11 Ekim 2013 Cuma günü İBBŞT Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesinde düzenlenen anma töreniyle Teşvikiye Camisi'nde kılınan cenaze namazının ardından Ayazağa Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Zeybek, 1 Ocak 1948 tarihinde Tarsus Gülek köyünde doğdu. Babası İ. Nazmi Bey, annesi Sabriye Hanım'dır.

İlk ve orta öğrenimini Adana ve Mersin'de tamamladı. Karaisali Yatılı Ortaokulunu bitirdi. Adana ve Tarsus Liseslerinde okudu ancak tiyatroya düşkünlüğü sebebiyle diploma alamadı. Tarsus'ta Meydan Oyuncularıyla sanat çalışmalarına başladı. Oyunlarda oynadı, oyunlar sahneye koydu (1962-1967). İstanbul'a giderek Türkiye'de alanının ilk örneği kabul edilen Gazete Tiyatrosunu kurdu (1972). Bu tiyatrodaki; *Bu Kaçınıcı Baskı*, *Düzenbaz*, *Bizim Mahalle*, *Şaşkın Politikacı*, *Karagöz ile Hacivat* ve *Arkadaşları* oyunlarını yazıp sergiledi. 1974 yılından itibaren Ulvi Uraz, Dostlar Tiyatrosu ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrolarında oyuncu, yönetmen ve oyun yazarı olarak birçok oyunda görev aldı. Repertuar Kurulunda üyelik yaptı. 1 Ocak 2013 tarihinde,



de, yaş sınırından emekliye ayrıldı.

Yazdığı ilk oyun *Irgat*, *DTCF Tiyatro Dergisi*'nde yayımlandı (1965). Geleneksel Türk tiyatrosundan, köy seyirlik oyunlarından yararlanarak güncel olayları işleyen oyunlar yazdı. *Düğün ya da Davul* oyunuyla ün yaptı. Bu oyunundan başka *Toprak*, *Balta*, *Alpagut Olayı*, *Kafalar*, *Kanuncu*, *Kurtuluş Çağrı*, *Köroğlu*, *Dadaloğlu*, *Kimlik*, *Grev ya da Referandum*, *Ayrangeven*, *Tahsildar Oyunu*, *Uygurluk Çöplüğü*, *Yaradılış Efsanesi*, *Gilgamiş*, *Kerem ile Aslı*, *Zilli Şih* ve *Evensel Pezevenk Para* gibi oyunları birçok ödenekli ve özel tiyatro tarafından oynandı. Uzun metrajlı film ve TV dizisi senaryoları yazdı, uygulanıp seyirciyle buluştu. Sinema ve TV için yazdığı senaryolardan bazılarını hatırlayalım: *Aptal Kahraman*, *Sevdahılar*, *Şaşkın Ördek*, *Kızlar Sınıfı Tatilde*, *Kızlar Sınıfı Yarışıyor*, *Halkalı Köle*, *Hanımın Çiftliği*, *Gazeteci Kız*, *Çark*, *Ayır Fatma*, *Bay Alkolü Takdimimdir*, *Serçeler Göç Etmez*, *Duygu Çemberi*, *Köşeyi Dönerler*, *Birlik Gecesi*.

Aldığı ödüller içinde en önemlileri şunlardır:

1970 *Düğün ya da Davul* oyunuyla TRT Sanat Ödülleri Başarı Ödülü.

1999 MEB Vakfı Türk Kültürüne Katkıda Bulunanlar Ödülü.

Basılmış oyunları ve diğer kitapları tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir: **Oyun:** *Irgat* (1970), *Düğün ya da Davul* (1976), *Alpagut Olayı* (1977), *Zilli Şih* (1984), *Kafalar* (1992), *Gılgamış* (Rock Opera, 1997), *Evrensel Pezevenk Para* (2000), *Kimlik* (2001), *Meddahlık Sınavı Karşılaştırmalı Mitoloji 1-2* (2002), *47'liler Meddahı* (2003), *Theodora* (2009), *Listiken Mimusan-Theodora*, 2012). **Makale, Deneme:** *Kültür Üzerine* (1978). **İnceleme:** *Anadolu İnsanının Kültürel Kimliğinde Oyun 1* (1996).

Fezva Zeybek'le evliliğinden oğulları Ulaş ve Emek bulunmaktadır.

Zeybek, artık oyun yazarı, senarist, yönetmen olarak edebiyat ve tiyatro dünyamızda yaşayacak. Ruhu şad olsun!

Cem DİLÇİN

TDK dernek dönemi üyesi (No:1975/1208), AKDITYK dönemi Bilim Kurulu Üyesi (1989-1995), dil bilimci, eski Türk edebiyatı uzmanı, şair, dergimiz yazarlarından Prof. Dr. Cem Dilçin, 1 Kasım 2013 Cuma günü Ankara'da hayata gözlerini yumdu. Uzun zamandan beri hastaydı, tedavi görmekteydi. Cenazesi, 4 Kasım 2013 Pazartesi günü DTCF'de düzenlenen tören ve Maltepe Camisi'nde kılınan cenaze namazının ardından Karşıyaka Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Dilçin, 18 Ekim 1942 tarihinde Çankırı'da doğdu. TDK iki numaralı üyesi, Kurumda sözlük kolu uzmanı olarak uzun yıllar (1933-1975) hizmet veren şair Ali Dehri Dilçin'in oğludur.

İlk ve orta öğrenimini Ankara'da tamamladı. Ankara Ü Hukuk Fakültesinde iki yıl (1961-1963) okuduktan sonra DTCF Türk Dili ve Edebiyatı Bölümün-



de yüksek öğrenimini sürdürdü (1963). 1964-1966 yılları arasında vatan görevini yerine getirdiği için DTCF o yıllardaki adıyla Türk Edebiyatı Kürsüsünden 1970 yılında diploma aldı. Başarılı bir öğrenciydi. Mezun olduğu fakülteye Türkçe kompozisyon okutmanı olarak ataması yapıldı (1971). Dört yıl sonra Tarih Bölümünde Osmanlı Paleografyası dersleri vermek üzere görevlendirildi (1975). Aynı yıl, *Ruhi Divânı-Kasideler* konulu teziyle yüksek lisans öğrenimini tamamladı. Yüksek lisans ve doktora danışmanı Prof. Dr. Hasibe Mazıoğlu'nun teklifi üzerine Eski Türk Edebiyatı Kürsüsüne asistan kabul edildi (1981). *Hoca Mes'ud/Süheyl ü Nev-Bahâr, İnceleme-Metin-Sözlük* başlıklı teziyle edebiyat doktoru unvanını aldı (1984). Eski Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalında Yrd. Doç. Dr (1987-1996) ve Doç. Dr. (1996-2002) kadrosuyla dersler verdi. DTCF Yönetim Kurulu üyeliği yaptı (1991-1998). 2002 yılında profesörlüğe terfi etti. 2006'da kendi isteğiyle emekliye ayrıldı. Boğaziçi Ü Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yaz Okulu (1997-2003) ile Hacettepe Ü Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde de (2006-2008) yüksek lisans dersleri verdi.

Üniversite öğrenciliği yıllarından itibaren babasının görev yaptığı TDK ile iş birliği içinde oldu. 1961-1964 ve 1966-1971 yılları arasında kadrolu, 1971-1981 arasında da sözleşmeli olarak TDK’de uzmanlık yaptı. Sözlük kolunda birçok eserin hazırlanmasında görev aldı. TDK üyeliğine kabul edildi (1975). TDK Bilim Kurulu Üyeliği görevinde bulundu (1989-1995). Bu görevi sırasında; Sözlük Bilim ve Uygulama Kolu Başkanı (1989-1992), Kişi Adları Çalışma Grubu Başkanı (1989-1992) ve Türkiye Türkçesinin Tarihsel Sözlüğü Çalışma Grubu Üyesi (1992-1994) olarak önemli hizmetler yaptı. TDK yayını *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, 1983 yılından bu yana 2013’te onuncu baskıya ulaştı.

Dilçin, babası gibi iyi bir şairdi. Eski Türk şairlerinin şiirleriyle haşır neşir olduğu gibi onların tarzında şiir yazmayı da öğrendi. Mizahi, tehzil tarzı şiirler yazdı. Tarih düşürme örnekleri verdi. Şiirlerini *Divançe-i Cem* adıyla bir araya getirdi. Şiir ve makaleleri *Türk Dili*, *Türkoloji Dergisi*, *DTCF Dergisi*, *Osmanlı Araştırmaları*, *Journal of Turkish Studies/Türklük Bilgisi Araştırmaları* gibi önemli dergilerde yayımlandı. *Türk Ansiklopedisi*’ne eski Türk edebiyatıyla ilgili birçok makale yazdı.

Eserleri tür ve ilk baskı yıllarına göre şöyle sıralanabilir: **Şiir**: *Divançe-i Cem*:

Mecnûnnâme/Tezhil-i Leylâ vü Mecnûn (1001 beyit), *Şâirnâme/Kasîde-i Kâr-ı Nâtk der-Hakk-ı Şu’arâ-yı Sâbık* (162 beyit), *Kasîde-i Tîgiyye* (60 beyit); *Journal of Turkish Studies/Türklük Bilgisi Araştırmaları* (S.20/1996, S. 21/1997). **İnceleme**: *Türkiye Türkçesinin Tarihsel Sözlüğü-Örnek* (A. S. Levend ve A. Dilâçar’la, 1972), *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi* (1983), *Mes’ud b. Ahmed/Süheyl ü Nev-bahâr* (1991), *Fuzulî’nin Şiiri Üzerine İncelemeler* (2010), *Divan Şiiri ve Şairleri Üzerine İncelemeler* (2011). **Baskıya Hazırlama**: *Derleme Sözlüğü I/A, II/B* (grup, 1963, 1965), *Bölge Ağızlarında Atasözleri ve Deyimler I, II* (grup, 1969, 1971), *Tarama Sözlüğü VII/Ekler, VIII/Dizin* (Ö. A. Aksoy ve D. Dilçin’le, 1974, 1977), *Yeni Tarama Sözlüğü* (1983).

ABD’de yayımlanan *Journal of Turkish Studies/Türklük Bilgisi Araştırmaları* dergisinin *Cem Dilçin Armağanı* sayısının baskıya hazırlandığı öğrenilmiştir.

Banu Hanım’la evliliğinden oğlu Erdem bulunmaktadır.

Şair, dil bilimci, eski Türk Edebiyatı uzmanı ve öğretim üyesi Cem Dilçin, arkasında adını sonsuza kadar yaşatacak önemli eserler bırakarak aramızdan ayrıldı. Ruhu şad olsun!

Nail TAN